

LBRIS

We know
books

ANCUȚA DANIELA TOMPEA
(coord.)

Autori: Roxana Ateșoae, Ana Maria Lăzărescu, Victor Nicolăescu, Cătălin Popescu, Adina Șandru

**INOVARE SOCIALĂ PRIN PRACTICA
ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ**

Abordări sustenabile, practici de impact și schimbare comunitară

Ghid de practică

INSTITUTUL EUROPEAN
2023

CUPRINS

INTRODUCERE / 7**Capitolul I. PREZENTAREA PROIECTULUI / 9**

Obiective specifice / 10

Grupul țintă al proiectului / 12

Capitolul II. CADRUL GENERAL ȘI LEGISLATIV DE ORGANIZARE A STAGIULUI DE PRACTICĂ / 13**Capitolul III. ASISTENȚA SOCIALĂ ȘI ROLUL ASISTENTULUI SOCIAL / 19****Capitolul IV. PROPUNERI DE ÎMBUNĂȚĂȚIRE A CURRICULEI SPECIALIZAREA ASISTENȚĂ SOCIALĂ / 45**

Analiza curriculei specializării asistență socială, disciplina: practică de specialitate / 46

Capitolul V. PREZENTAREA PRACTICII DE SPECIALITATE / 51

5.1. Scopul și obiectivele practicii / 52

5.2. Desfășurarea activității de practică / 54

Practica de specialitate pentru anul III / 55

5.3. Evaluarea practicii / 56

5.4. Conduita organizațională a studentului practicant și obligațiile părților implicate în stagiile de practică / 57

Capitolul VI. FIȘA DISCIPLINEI AFERENTĂ PRACTICII DE SPECIALITATE / 61

6.1. FIȘA DISCIPLINEI / 63

6.2. Structura proiectului de practică / 69

Instrumente de analiză și raportare / 69

PROIECT DE PRACTICĂ / 72

Fișa instituției și rolul asistentului social / 72

Capitolul VII. CADRUL JURIDIC PRIVIND ASISTENȚA SOCIALĂ / 75

Coordonate la nivel internațional și european privind securitatea socială / 76

Obiectivele de Dezvoltare Durabilă ODD – Agenda 2030 / 77

Apecte constituționale referitoare la asistență socială și grupuri vulnerabile în România / 80

Asistența socială – cadrul juridic aplicabil prin Legea 292/2011 / 80

Sistemul de servicii sociale / 88

Vizite de studiu în cadrul Proiectului ASPIR – Angajarea studenților prin Parteneriate Inovative Regionale, implementat de Centrul de Dezvoltare Socială T&CO, în parteneriat cu Fundația Alături de Voi România / 113

Vizite de studiu în regiunea București, Ilfov / 115

Stagii de practică în regiunea Piemonte – Torino, din Italia, la partenerul de Proiect Infor Elea Smart Business Academy / 123

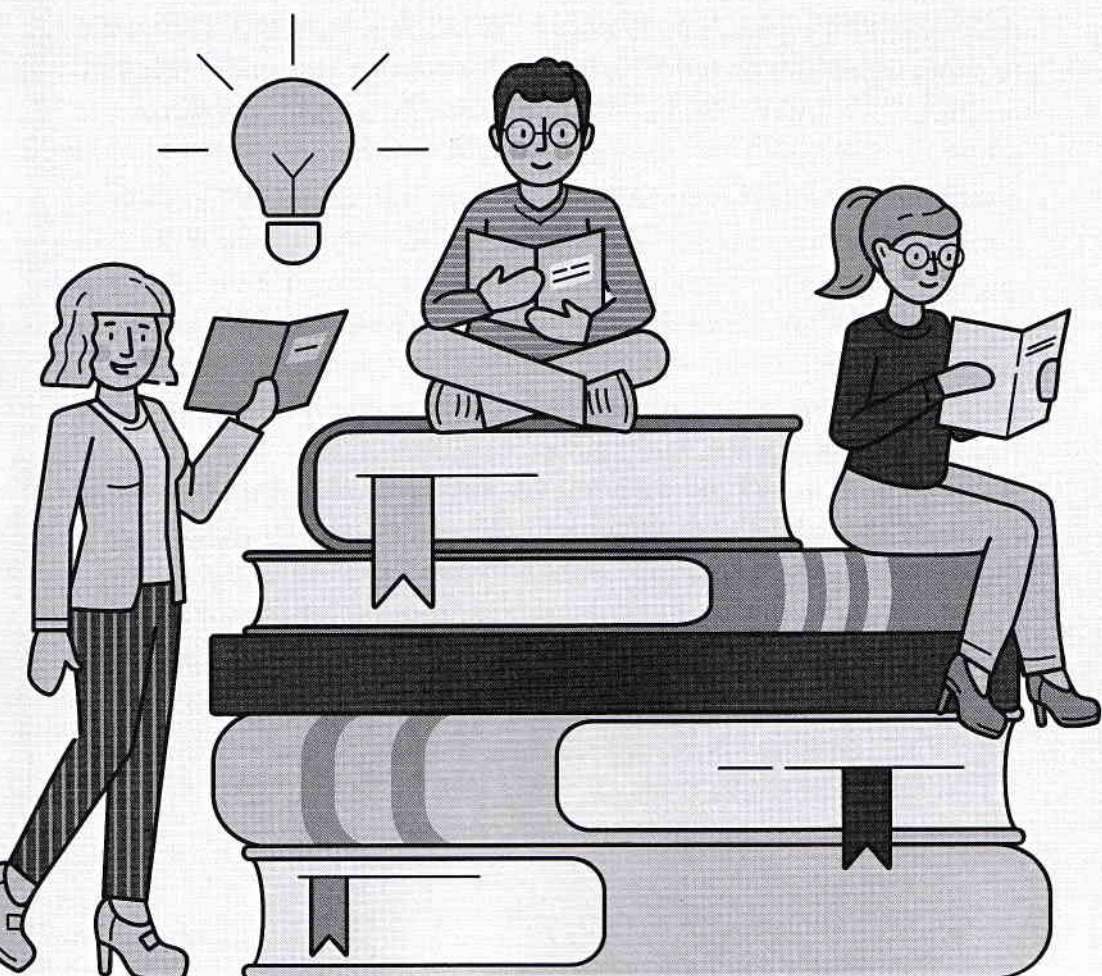
Vizite de studiu în regiunea Nord-Est / 131

BIBLIOGRAFIE / 141

DATE DESPRE AUTORI / 145

CAPITOLUL I PREZENTAREA PROIECTULUI

ASPIR – Angajarea Studenților prin Parteneriate Inovative Regionale
130351

ASPIR – Angajarea Studenților prin Parteneriate Inovative Regionale a fost un proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2014 – 2020, Cod apel: POCU/626/6/13/130351. Creșterea numărului absolvenților de învățământ terțiar universitar și non-universitar care își găsesc un loc de muncă este o urmare a accesului la activități de învățare/cercetare/ inovare la un potențial loc de muncă, cu accent pe sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI, Axa prioritară Educație și Competențe și este implementat de Centrul de Dezvoltare Socială T&CO, în parteneriat cu Fundația Alături de Voi România.

Obiectivul general al proiectului a vizat creșterea șanselor de găsi un loc de muncă pentru un număr de 282 studenți din cadrul facultăților cu profil socio-uman, respectiv Psihologie și Asistență Socială din regiunea Nord-Est, în urma participării la activități integrate: pregătire practică, consiliere și orientare în carieră, inovare socială, prin parteneriat social cu angajatorii de pe piața muncii. Prin intermediul asigurării condițiilor necesare participării studenților la stagii de practică, precum și consiliere pentru carieră, stagii efective de practică la potențiali angajatori/ instituții/ firme cu renume, învățare la un loc de muncă în domeniul studiilor, vizite de studii, studenții își vor însuși competențele de muncă și experiența necesare unei tranziții facile de la educație la piața muncii. Proiectul contribuie la atingerea obiectivelor specifice și la realizarea indicatorilor din cadrul Axei prioritare 6–Educație și competențe, Obiectivul tematic 10: Efectuarea de investiții în domeniul educației și formării profesionale, în vederea dobândirii de competențe și învățării pe tot parcursul vieții.

Obiective specifice:

1. Prin intermediul parteneriatelor existente și a celor nou înființate/dezvoltate, s-a facilitat inserția pe piața muncii a

absolvenților de studii terțiare printr-o rată crescută de participare a studenților la programe (ex. stagii de practică, internship-uri etc.) și formarea de competențe practice necesare ocupării unui loc de muncă la potențialii angajatori, pentru 282 studenți. Acest obiectiv a urmărit integrarea stagiului de practică a studenților într-un domeniu conform atât cu specializarea studentului, cât și cu profilul instituției partenere de practică, al angajatorilor, crearea unei legături dinamice între părțile implicate în elaborarea, implementarea și monitorizarea programului individual de pregătire. În egală măsură s-a urmărit dezvoltarea, în timpul facultății, a competențelor interpersonale și de comunicare esențiale pe piața muncii, prin familiarizarea studenților cu diverse medii organizaționale profesionale

2. Dezvoltarea de competențe profesionale și transversale necesare pe piața muncii, și/sau pentru categoriile sociale, inclusiv cele dezavantajate, determinate de mediul de proveniență, rural/urban, de etnie și cu dizabilități, prin participarea studenților la programele (ex. stagii de practică, internship-uri etc.) pentru inserția pe piața muncii, pentru 282 de studenți, dintre care 105 se vor angaja. Studenții vor beneficia de activități de consiliere, orientare profesională și stagii de practică în domeniul profesional pentru care studiază, pentru ca apoi să opteze, pe baza competențelor și a propriilor nevoi, pentru continuarea studiilor și/sau angajare. Prin participarea la programe de învățare la locul de muncă, performante, interactive și inovative pentru 282 de studenți și angajarea a 105 dintre aceștia, se urmărește obținerea competențelor practice necesare studenților pentru a profesa în domeniul studiat și recompensarea membrilor grupului țintă performanți.
3. Dezvoltarea parteneriatelor cu potențialii angajatori: instituții publice și private, firme, ONG-uri. Acest obiectiv urmărește

punerea în contact a studenților cu potențialii angajatori, funcționari publici, oameni de afaceri și personalități din diferite domenii. Prin parteneriatele pe care le avem, dar și prin cele noi care se vor realiza, oferim tinerilor opțiuni de carieră din care atât ei, cât și angajatorii, pot acoperi nevoia de plasare pe piața muncii. Dezvoltarea de noi parteneriate între Universități, partenerii de practică și potențialii angajatori ai viitorilor absolvenți vor duce la îmbunătățirea procesului educațional și facilitarea accesului pe piața muncii, inclusiv prin crearea unui sistem de informare coordonată între toate cele trei părți implicate, respectiv studenți, universitate și angajatori. Prin urmare, va crește îmbunătățirea nivelului de informare, conștientizare, înțelegere și punerea în practică a acestora, privind oportunitățile oferite în cadrul proiectului, prin identificarea de soluții practice, viabile, inovative de îmbunătățire permanentă a accesului pe piața muncii.

Grupul țintă al proiectului:

Grupul țintă este format din 282 studenți de la facultățile din domeniul social, respectiv Asistență socială și Psihologie, programe de licență și master.

Perioada de implementare a proiectului a fost: 24.09.2020-23.09.2022.

LEBRIS

We know
books

CAPITOLUL II

CADRUL GENERAL și LEGISLATIV
DE ORGANIZARE A STAGIULUI DE PRACTICĂ

Practica de specialitate a studenților Facultății de Asistență Socială, din cadrul Universității „Petre Andrei” din Iași a fost abordată în cadrul procesului de formare profesională a viitorilor asistenți sociali ca etapă definitorie, în concordanță cu complexitatea deosebită a profesiei, în contextul dinamicii impuse de schimbarea socială.

Sistemul educațional specific profesiei de asistent social urmărește atât identificarea și sistematizarea cunoștințelor teoretice de bază și adiacente pe care se bazează profesia, cât și însușirea deprinderilor practice corespunzătoare.

Din punctul de vedere al instituției de învățământ, etapa formării prin practică își propune ca scopuri:

- să pună la îndemâna studentului posibilitatea integrării cunoștințelor de specialitate cu practica;
- să-i acorde studentului posibilitatea unei mai bune înțelegeri a teoriei prin experiență nemijlocită;
- să-l înzestreze pe student cu capacitatea îndeplinirii rolului și responsabilităților profesiei;
- să-i dezvolte studentului motivația pentru exercitarea profesiei de asistent social;
- să-i acorde studentului șansa de a fi informat direct, permanent;
- să-l îndemne pe student să-și pună probleme și să încerce să găndească soluții;
- să pregătească studentul mai bine pentru ceea ce are de gând să devină, astfel încât să-și aleagă cu discernământ domeniul și specialitatea pentru care va considera că are afinități și de care se va simți atras.

Cadrul instituțional al formării prin practică este reprezentat de serviciile de asistență socială din domeniul public și agenții, organizații sau fundații din domeniul ne-guvernamental, unde studenții își desfășoară

practica de specialitate. Prin plasarea la locul de practică al studenților se preconizează a se stabili o relație de colaborare utilă pentru fiecare dintre cei implicați (cadru didactic coordonator – student – îndrumător/tutorele de practică din instituție).

Astfel, formarea deprinderilor de lucru cu diferite persoane aflate în dificultate se poate realiza doar prin practica profesională în servicii sociale, instituții de stat sau ONG-uri, unde studenții se antrenează în ceea ce înseamnă acordarea de ajutor conform cu standardele profesiei de asistent social.

Activitatea practică este parte integrantă a planului de învățământ în asistența socială la nivel universitar. De asemenea, practica de specialitate se organizează și desfășoară pe baza unei convenții de colaborare încheiată între instituția în care se desfășoară, facultate și student. Convențiile de practică pot fi încheiate individual sau cu grupuri de studenți.

Baza legislativă română referitoare la practica de specialitate cuprinde următoarele acte normative:

- Legea Educației Naționale nr.1/2011 publicată în Monitorul Oficial al României nr.18/ 10.01.2011;
- Legea privind practica elevilor și studenților nr. 258/2007, publicată în Monitorul Oficial al României nr.493/ 24.07.2007;
- Ordinul Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 3955/9.05.2008, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 440/2008.

Conform art. 150, alin. 4 din Legea Educației Naționale, în cadrul studiilor universitare de licență este obligatorie efectuarea unor stagii de practică. Universitățile au obligația de a asigura un minimum de 30% din locurile de practică necesare, dintre care cel puțin 50% în afara universităților.

Practica elevilor și studenților este reglementată de Legea nr. 258/2007. Conform acestui act normativ, practica este activitatea desfășurată de elevi și studenți, în conformitate cu planul de învățământ,

care are drept scop verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice însușite de aceștia în cadrul programului de instruire (art.1).

Conform articolelor 2 și 3, părțile implicate sunt definite după cum urmează:

- Practicantul este elevul sau studentul care desfășoară activități practice pentru consolidarea cunoștințelor teoretice și pentru formarea abilităților, spre a le aplica în concordanță cu specializarea pentru care se instruieste.
- Organizatorul de practică este unitatea sau instituția de învățământ preuniversitar, respectiv universitar, care desfășoară activități instructiv-educative și formative.
- Partenerul de practică este o societate comercială, o instituție centrală ori locală, sau orice altă persoană juridică ce desfășoară o activitate în corelație cu specializările cuprinse în nomenclatorul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului și care poate participa la procesul de instruire practică a studenților.

Prin Ordinul Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 3.955 /9.05.2008, au fost definiți alți doi subiecți implicați în derularea stagiului de practică, respectiv:

- Cadrul didactic supervisor – persoana desemnată de organizatorul de practică, care va asigura planificarea, organizarea și supravegherea desfășurării stagiului de practică.
- Tutorele – persoana desemnată de partenerul de practică, care va asigura respectarea condițiilor de pregătire și dobândire de către practicant a competențelor profesionale planificate pentru perioada stagiului de practică.

Practica studenților se organizează și se desfășoară, după caz, pe baza unui contract-cadru de colaborare sau a unei convenții, încheiată între organizator și partenerul de practică.

Practica se desfășoară pe baza unei/unui programe analitice/portofoliu de practică, întocmită/întocmit de instituția de învățământ a practicantului. Durata practicii este cea cuprinsă în planul de învățământ, precum și formele de evaluare, de notare și creditele acordate. Activitatea

de practică inclusă în planul de învățământ este obligatorie și constituie o condiție de promovare.

Conform Legii 258/2007 privind practica elevilor și studenților, partenerul de practică are următoarele obligații generale:

- a) să dețină o dotare corespunzătoare – logistică, tehnică și tehnologică – necesară valorificării cunoștințelor teoretice primite de practicant în cadrul procesului de instruire;
- b) să aibă specialiști cu studii medii și superioare care să coordoneze și să participe la evaluarea desfășurării practicii elevilor și studenților;
- c) să desfășoare programul de activitate astfel încât să permită realizarea activității de practică a elevilor și studenților în condiții normale, fără a se depăși ora 20:00.